સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાકવિ કાલિદાસ કૃત

અભિજ્ઞાન શાકુંતલ

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

ABHIGYAN SHAKUNTAL

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃતિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૮૫

ISBN : 978-81-7790-277-8

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાકવિ કાલિદાસ કૃત

વિક્રમોર્વશીયમ્

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

VIKRAMORVASHIYAM

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃતિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૬૦

ISBN : 978-81-7790-275-4

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાન સર્જક શ્રી હર્ષ રચિત

રત્નાવલી

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

RATNAVALI

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૭૫

ISBN : 978-81-7790-276-1

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાન સર્જક શુદ્રક રચિત

મૃચ્છકટિકમ્

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

MRUCHCHHAKATIKAM

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃતિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૧૦૦

ISBN : 978-81-7790-273-0

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાન સર્જક વિશાખદત્ત રચિત

મુદ્રારાક્ષસ

રૂપાંતર
વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-
એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન
પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા
મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

MUDRARAKSHAS
by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૭૫

ISBN : 978-81-7790-271-6

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન
પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા
મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-
અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાન સર્જક ભટ્ટનારાયણ કૃત

વેણીસંહારમ્

રૂપાંતર
વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-
એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન
પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા
મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

VENISANHARAM
by : **VINUBHAI U. PATEL**
Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃતિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૬૦

ISBN : 978-81-7790-279-2

વિક્રેતા :-
એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન
પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા
મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-
અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાન સર્જક ભાસ કૃત

પ્રતિમાનાટકમ્

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

PRATIMANATAKAM

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃતિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૫૦

ISBN : 978-81-7790-274-7

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાન સર્જક ભાસ રચિત

સ્વપ્નવાસવદત્તમ્

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

SVAPNAVASAVADATTAM

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃતિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૬૦

ISBN : 978-81-7790-278-5

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાકવિ કાલિદાસ રચિત

માલવિકાગ્નિમિત્ર

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

MALVIKAGNIMITRA

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂ. : ૬૦

ISBN : 978-81-7790-270-9

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાકવિ ભવભૂતિ રચિત

માલતીમાધવ

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

MALTIMADHAV

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૬૦

ISBN : 978-81-7790-272-3

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

સંસ્કૃત સાહિત્યના મહાકવિ ભવભૂતિ રચિત

ઉત્તરરામચરિતમ્

રૂપાંતર

વિનુભાઈ ઉ. પટેલ

-: પ્રકાશક :-

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ-૩૮૮૦૦૧

UTTARRAMCHARITAM

by : **VINUBHAI U. PATEL**

Published by : M. M. Sahitya Prakashan - ANAND

© વિનુભાઈ યુ. પટેલ

પ્રથમ આવૃતિ : ૨૦૧૪

મૂલ્ય રૂા. : ૬૦

ISBN : 978-81-7790-269-3

વિક્રેતા :-

એમ. એમ. સાહિત્યપ્રકાશન

પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા

મહાવીર માર્ગ, આણંદ

મુદ્રક :-

અર્પણ પ્રિન્ટરી, આણંદ

અર્પણ

સંસ્કૃત સાહિત્યપ્રેમી
વાચકોને

પ્રકાશકના બે બોલ...

આણંદ જિલ્લાની પ્રતિષ્ઠિત પ્રકાશન સંસ્થા 'એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન' ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્યનાં ઉત્તમ પુસ્તકોનું પ્રકાશન કરવામાં કાર્યરત છે. આ સંસ્થાએ અન્ય ઉત્તમ પુસ્તકોના અનુવાદો પણ આપ્યા છે.

આ પ્રકાશન સંસ્થાના ખ્યાતનામ અને લોકપ્રિય લેખકશ્રી વિનુભાઈ ઉ. પટેલ દ્વારા કથાત્મક રૂપાંતર પામેલ સંસ્કૃત સાહિત્યની અણમોલ અને અનુપમ નાટ્યકૃતિઓનું પ્રકાશન કરતાં અમો ગર્વ અને આનંદની લાગણી અનુભવીએ છીએ. આ પ્રકાશન હાથ ધરવા પાછળનો અમારો ઉદ્દેશ સંસ્કૃતના ઉત્તમ સાહિત્યને ગુજરાતી જનતાને હાથવગું કરી આપવાનો તથા વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને અધ્યાપકો સુધી પહોંચાડવાનો રહ્યો છે.

સંસ્કૃત ભાષા અને સાહિત્ય પ્રાચીન છતાં બહુમૂલ્ય છે. અત્યાર સુધી માત્ર શાળા-કોલેજોમાં શિક્ષણ પૂરતી મર્યાદિત રહેલી સંસ્કૃત નાટ્યકૃતિઓને જનસાધારણ સુધી પહોંચાડવાનો લેખકનો નમ્ર પ્રયાસ છે. અત્રે સંસ્કૃત સાહિત્યની ઉત્તમોત્તમ નાટ્યકૃતિઓનું લેખકશ્રી વિનુભાઈ ઉ. પટેલ દ્વારા કરાયેલું વાર્તારૂપાંતર આપ સૌ સમક્ષ મૂકતાં અમે હર્ષ અને આનંદની લાગણી અનુભવીએ છીએ.

જે સંસ્કૃત સાહિત્યકારોની કૃતિઓનો આ 'નાટ્યરૂપાંતર શ્રેણી'માં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તે સાહિત્યકારો વિશ્વના સમર્થ સાહિત્યકારોમાં સ્થાન પામી ચૂકયા છે. આપણને આપણા સંસ્કૃત સાહિત્યકારો માટે ભારોભાર અસીમ ગૌરવ હોવું જોઈએ. પણ દુઃખની વાત તો એ છે કે જનસાધારણ સંસ્કૃતના જ્ઞાનથી અનભિજ્ઞ છે. તેથી જ આવી ઉત્તમ કૃતિઓ સામાન્ય માણસ સુધી પહોંચી શકી નથી.

તેથી જ વિશ્વસાહિત્ય અને સંસ્કૃત સાહિત્યની પહેલ પાડેલા હીરા જેવી અણમોલ અને અનુપમ નાટ્યકૃતિઓને ગુજરાતી ભાષામાં ઉતારી, રસાળ અને રોચક શૈલીમાં લેખકે જનસામાન્ય માટે રજૂ કરી છે. લેખક શ્રી વિનુભાઈ ઉ. પટેલ સંસ્કૃતના સારા અભ્યાસી છે. તેથી જ તેઓ લોકભોગ્ય રૂપાંતર કરવામાં સફળ રહ્યા છે. યાદ રહે કે તેમણે કરેલાં વાર્તારૂપાંતરો અનુવાદ નથી. તેમનાં રૂપાંતરો મૌલિક છે. મૂળ કૃતિઓના કથાતત્વને જાળવી તેનું મૌલિક સ્વરૂપે રૂપાંતર કરવું તે લેખક પક્ષે પરિશ્રમ માગી લે તેવી બાબત ગણાય. છતાં તેમ કરવામાં લેખકશ્રી પૂર્ણતઃ સફળ નીવડ્યા છે.

લેખકની ભાષાભિવ્યક્તિને દાદ દેવી ઘટે. સામાન્ય માણસને સંતોષી શકે એવી ભાષામાં તેમણે સંઘેડાઉતાર રૂપાંતરો આપ્યાં છે. લુપ્ત થતી જતી ભાષાને જીવંત રાખવાનો લેખકનો આ ઉત્કૃષ્ટ પ્રયત્ન અભિનંદનીય છે. આપણા પ્રાચીન સાહિત્યને જીવંત રાખવાનું તેમનું સ્વપ્ન સાકાર થતું જણાય છે. ભાવકો અને વાચકોના રસને પોષી શકે એવા સંસ્કૃત સાહિત્યનો રસથાળ સરળભાષામાં પીરસવામાં શ્રી વિનુભાઈ ઉ. પટેલ સંપૂર્ણ સફળ થયા છે. લેખકની દૃષ્ટિ, ચિંતન, પરિશ્રમ અને અભિવ્યક્તિ સામર્થ્યને જેટલા અભિનંદન આપીએ એટલા ઓછા છે.

- યાકુબભાઈ મલેક